Bogumil Toni

Popevke od Samobora

BOGUMIL TONI

POPEVKE OD SAMOBORA

Kolegi
Franji Sodeti

13/II. 1943. Bogumil Toni

Šamobor 1943.
IZDANJE ODBORA ZA PROSLAVU 700-GODIŠNJICE
SAMOBORA KAO SLOB. I KR. POVELJ. TRGOVIŠTA.

S odobrenjem Glavnog ravnateljstva za promičbu od 17. XII. 1942. br. 18832/1942.

Ove »Popevke od Sanobora«, koje je Bogumil Toni spjevao u kajkavskom narječju, izašle su pojedinački prije više godina. Sada su sabrane u ovu zbirku. Odbor za proslavu 700-godišnjice Samobora smatrao je podesnim, da prilikom ove svečane zgode izda ove pjesme.

Naslovnu stranicu nacrtao Ferdo Benčić.

»Samoborska tiskara« Slavka Šeka u Samoboru.

I.

GAJ

Noć je i mesec izhaja,
ves je vu snegu kraj.
Sajnke letiju v Sanobor,
v sajnkah se pela Gaj.

Mužika selska se čuje
mam od ceste tam prek,
veselo igra vu svatih,
tak je to šega navek.

Noć je, treptaju zvezde,
stresa se snežni cvet,
v duši je nosil On verze,
reči kak zavet svet.

Ariju treba k popevki,
tak bi ju znati štel,
tu su dudaši mu dali
z naših domaćih sel.

Sajnke je tiral vse brže,
da bi bil v mestu vre,
fletno da more povedat,
kaj mu je v duši vse.

Kuriju jednu je zbudil,
gde je vre vladal mir,
Livadić slavni je začel
igrat na svoj klavir.

Širum je prešla popevka
v zimsku i hladnu noć,
vsikud zbudila je narod
velika nena moć. *)

---

*) Popievka: »Još Hrvatska nij' propala«

LIVADIĆ

Popevka se z kurije čuje
i visoko, dalko se zdiže,
i vsikud, kodgoder dopira,
vu srdcih tam ogen vužiže.

Za narod si Livadić dela,
nigdar mu se duša ne zmiri,
pri nemu se ročiju muze,
dohajaju slavni »Iliri«.

VRAZ

Na bregu cirkvica bela,
tri lipe pri noj stojiju,
glave si stiščeju skupa
kak da se čega bojiju.

Zvirajnek je jen pod bregom,
tam voda čista zvira,
onuda poeta bludi
i kaj je, da nima mira?

Jen cvet je lepi vu mestu,
to roža je z našega kraja,
rad ne on zmirum zdihava,
rad ne on v Sanobor dohaja.

Za jnu on kitice piše
i venec od verzov je složil,
a kad je ta cvet povehnil,
na grob mu ih je položil.

NA GROBU VRAZOVE LUBICE

Na jednom se grobu pri cirkvi
črlena roža zvija,
v zraku zmir ćuti se duha
od sladkih »Djulabija«.

Kad grob ov skrijeju mraki, —
vse do belega danka,
tam bludi duša draga,
duša poete Stanka.

I one male tam zvezde
poslušaju z visine,
kak vusnuloj ženi poeta
šepće same miline.

PERKOVAC
(† 16. IV. 1871.)

Od belega mramora žena
nad grobom se negvim plače
i beli, turobni venec
polaže do grude domaće.

Žaluje od mramora žena
za jnim vse noći i dane
i vsaki, koji tuda ide,
pred tim spomenikom zastane.

JOŽEK MILAKOVIĆ
(* 1. VIII. 1861. — † 4. VIII. 1921.)

Za stopami je išel tvojim
dečini svet,
i dišala je tva popevka
kak v polu cvet.

Čez varoši je prešla naše,
čez sela bela,
kak povetarec šeptala je
čez žita zrela.

Od mladosti nam zlate sade
tva duša dala,
kaj, pesnik, sad brez tebe buju
dečica mala?

A. G. MATOŠ V SANOBORU

Kad je živel v Sanoboru,
lepo on se pri nas znašel,
prijatelov, puno znancov
i zavetje drago našel.

I još toplo jedno srdce
konškolarca svoga Mike,
zdravje je pri nami iskal,
od varoške vušel krike.

A k nemu su došli znanci
ze Zagreba vnogokrati,
nisu mogli bit brez nega
mladi brati literati.

V našem gorju i po parkih
s knigom se je lepom bavil,
feljtone je, vnoge verze
v Sanoboru on zestavil.

JOSIP HEROVIĆ

Čez leta i leta vučitel — —.
Našu dečicu je vučil,
bogec je komaj išel,
v živlenju puno se zmučil.

I mužiki bil je otec,
veselil purgare naše,
a dečece naše je zvučil
za »velike« mužikaše.

Starčeka negvi dijaki,
pozabit nisu šteli,
na grobje bi k Sesvetam došli,
na grob mu svećicu deli.

A gde su sad negvi dijaki?
Ni ih više med nami.
Na grobju gde i vučitel
počinek našli su sami.

JANINDOL

Guščara je bila po bregu
i drevje divje i gusto,
vse bilo je v draču i trnju
i vse je bilo tak pusto.

A gde je vse bilo v kmici,
tam sad je putov i zraka,
gde bilo je grmja i drača,
tam klup sad vsakega čaka.

Koprive navek gde su rasle,
sad lepi se puti beliju,
z rondelah cveteju rože,
vuz steze smrekve dišiju.

Naš Šmidhen, ki delal je puno,
a tak je malo govoril,
iz divjega drača i grmja
Janindol lepi je stvoril.

DR. EMICA BIŠĆAN
(† 2. VIII. 1909.)

Kad on je govoril v veselem družtvu,
znal je i da na stolec skoči,
poslušali su ga stari i mladi
i vsaki je vpiral vu jnega oči.

Bogce je nosil vu svojemu srdcu,
purgari radi su bili vuž nega,
veselil se hižam, deci i starcom,
rožici vsaki z našega brega.

Svet je pri nemu pomoć ziskaval,
vnogeg je zvračil, vsakemu hasnil.
Ze starčekom dobrim, kada vumrl je,
jen del je stareg Sanobora vgasnil.

FRANJO REIZER
(* 1840. — † 1918.)

Bil je našeg Sanobora
dober, veren sin,
pripovedat znal je puno
od naših starin.

Boril se za sreću roda
vnogo, vnogo let,
domolubnost mu je negvu
preštimaval svet.

V Mirnovec su domorodci
došli vnogi put,
k Štrosmajeru vnogokrati
išel je na put.

I načelnik bil je v mestu,
brinil se za jneg,
lepo nam je zdelal steze
na Stražnički breg.

Kad se pelal na kojničku
starček vsim nam mil,
pred nim vsaki s poštuvajnem
rad se je zodkril.

JOSIP VANJEK
(† 10. V. 1905.)

Rano je od nas odišel,
zdavno na grobju spi,
zmirum vu mestu se ćuti,
da nega med nami ni.

»J e k u« je našu osnuval,
celo joj srdce je dal,
on se za m u ž i k u staral,
v cirkvi igrati je znal.

Vučil je v š k o l i dečicu,
v dobro vpućeval je zmir,
a vumrl je, kad se vufal
vuživat zasluženi mir.

K Sesvetam, kada na grobje
grne turobni svet,
»Jeka« mu negva popeva
na spomen vnogo vre let.

SANOBORCI V TUJIH KRAJIH

Naši su sini prešli prek morja,
dalko su prešli vu strajnski kraj,
vnogi bu valda ostal vu svetu,
a redko bu koji došel nazaj.

Prešli su z doma za koricom kruha,
kak je to delal i drugi naš svet,
al v srdcu, v srdcu domaća im gruda,
nisu je vidli vre tuliko let.

Pišeju zmirum pisma tak duga,
pitaju kaj je noveg navek,
i kak dečica naša živiju,
boge dovice kak baviju prek?

Kaj nam je treba, misliju zmirum,
po dobročinstvu za jnih je znat:
naši bogčiji puno su dali,
zbrisali suzu vnogi su krat.

Ž NAŠEGA KORUŠA

Glas se jeden lepi čul je
iz koruša dugo let,
rad ga je poslušal purgar
i ladajnski zmirum svet.

Popeval je školnik vreden, *)
vsaki mu je poznal glas,
v četrdeset dugih letih
ni zamudil niti čas.

A orgule zvonile su
spod negovih hitrih ruk,
ob svetkih je ž nim popeval
s fare naše celi puk.

A božićne te popevke,
kak ih je popevat znal! —
Vsaki glas i vsaku notu
ze srdca je svega dal.

*) Stjepan Kraljević

NAŠ PRVI KORZO

Po vulicah vse puno je sveta,
još ga više na plac se shaja.
Kaj to tak vsi ščekavaju želno,
kak da nam čudo kakvo dohaja?

Naš prvi korzo! — Maškari idu,
tu vidiš vnoge cifraste pare;
mužika igra, v kolih se pela
oblublen purgar — Joso Kompare.

Šalivec stari vbadal v popevki
vnoge je radi kakvega greha,
držal je govor. Još dugo po korzu
bilo je spomenka puno i smeha.

IŽ STARIH VREMEN

Vuzem, Božić i velike ferije
težko je čakal vsaki,
ni bilo cuga, da bi nas pelal,
dok smo bili dijaki.

Jura Bedenko — on nas je vozil,
a i gdo bi drugi?
Ze Zagreba put je bil tak vesel,
al zmir tak dugi i dugi.

Kojni su negvi sami ob sebi
pri vsaki krčmici stali,
gde se je starček hotel okrepit,
kojni su sami znali.

II.

Lepi je naš Sanobor,
lepi mu pole i gaj,
sama lepota kinči
ov dragi hrvatski kraj.

NA NAŠEM BREGU
(S Puškenice)

Ov lepi naš breg, ov pogled široki,
kaj nam dalko dosiže
do bregov plavih, do cirkvic belih
i sel, kaj ležiju niže!

Do pola naših, do rodnih pola,
zmed kojih preseca cesta,
duga i bela. Kak lehko je duši
dihati z ovega mesta!

I kad se z brega gledi v doline,
dušu lepota zaleva,
i vsaki travi i čoveku vsakem
srdce popevku popeva!

POLEPŠAVAJNE SANOBORA

V kutićku dragem, gde su v cvetu
dišeće teje,
gde sunce toplo park i hižu
čez smrekve greje;

gde mir je dragi, kaj ga nikaj
ovde ne kvari,
pri nas je živel duga leta
»Ekselenc« stari.

Za vsaki se je nasad staral
vu vsakem gaju,
polepšal parke, pute bele
vu našem kraju.

NA STRAŽNIKU

Sunčen je naš Stražnik,
ov naš dragi breg,
vsaku zimu najpre
ž nega zgine sneg.

Tu, odkud se vidi
sanoborski kraj,
tu se zazeleni
najpre mladi gaj.

Rano protuletje
tu polukne v svet,
glavicu si zdigne
prvi mali cvet.

SVETI JURIC

Sveti Juric nam Vuzem zmir vjavla
i zvon se negov milo tak glasi.
Gde je vre ono staro veselje,
kuda su zbegli starinski časi?

Kad nam je tatek išel k Juricu,
mama su zmirum ž nim iti hteli;
tam litanije mužika igra,
kad se večerna služi v kapeli.

Kad je na »tancplac« mužika prešla,
svet se je na jnem vse više zbiral,
jen purgar stari z mamicum svojum
veseli tanec zmir je odpiral.

A kad i ni bilo mužike stare,
vesele svetke da nam rezglasi,
sveti Juric nam veren je ostal,
on se i sada milo tak glasi.

NA VUZEM

Vuzmenski zvoni zvoniju
dalko im glase je čuti;
Janindol v suncu se blešče,
beli se vidiju puti.

Macice tu su po drevju,
v travi fijolice plave,
denes tam vidiš vre z jutra
vse same bele oprave.

Ideju žene, dekleta
črlene čisto vu licu,
k maši se paščiju fletno
vu cirkvu k svetem Juricu.

Z brega popevka se čuje,
z grmja vjavla se tica,
al najbol srdcu su blizu:
zvoni od sveteg Jurica.

GUMBELICE NAD RUDARSKUM DRAGUM

Na brežićku našemu,
kud je steza strmija,
lepi cveti skriti su
tam spod nizkeg grmija.

Zmed zeleneg listja si
lepi cveti lučeju,
a batićki tenki im
v bele zvonce tučeju.

ŠVETI MIHAL

Cirkvica stara, spod Starega grada
turen se nezin kaže,
sveti Mihal vu jnoj na kipu
duše pravično važe.

Cirkvena vura zdavna miruje
kak da za vreme ne mari,
poleg cirkve pod težkim pločam
spijeju purgari stari.

Al zvon se s turna vsaki dan vjavla
(kak ga se verno posluša!),
a kad se maša v cirkvici služi,
kaj vse obćuti tu duša.

SANOBORSKO FLORJANOVO

Po vulicah naših prošecija ide
i v Gorni Kraj k cirkvi tam stari obraća,
vu jnoj su dečica i purgari naši,
i vnogi ze sela, i družtva domaća.

Krovi, ki ognu su zmirum vu strahu,
prošeciju denes tak srećno glediju,
beli se cirkva zmed zeleneg drevja,
železne se helme ob suncu svetliju.

Prošecija ide na zagovor zdavni,
odkad je pri nas tak strašno gorelo,
i prosi se pomoć od svetog Florjana,
da čuva Sanobor i vsako nam selo.

GRADNA

Kak srebro se Gradna blisiče,
med našimi bregi klokoće,
pastiric je s blagom na paši
i v pisku prebirati oće.

Po vodi se kupaju deca,
zibleju gdegde se čuni,
vsi vrhi od bregov su denes
svetlobe sunčene puni.

Slaviček je zletel iz grmja,
v plitkem si klunek namače,
a dale vse vekša je Gradna,
melinske tira kotače.

I teče Gradna i teče,
bistrajnga se gdegde blisiče.
Jen dečko se vprl je pri Gradni,
zabadav vudice hiće.

JANINSKO PROŠĆEJNE

Komaj ih je cug dovlekel,
vsi v Sanobor it su šteli,
vu vagone nisu stali,
na krov su se nihov seli.

I po bregih su se sprešli,
speli se do Stareg grada,
sunce je kak ogen bilo,
treb je bilo izkat hlada.

Janindol je ves oživel,
tam po vrhih svetlost seva,
a vu dolu, v šumi, v gaju
tu se jušče i popeva.

PIRAMIDA NA TEPCU *)

Po belih se putih spinjemo
dale i dale,
na vejah nad nami male su
tičice stale.

Senca od drevja tu vnogega
prek stezah pada,
a kak je lepo sred šumskega
sred tega hlada.

A kad smo došli do kraja vre
na breg k vrhuncu,
tu piramida se zdignula
tam gori k suncu.

Od tuda nam pogled spušća se
dalko, tak dalko,
tu srdce od brigah vsako se
odehne malko.

Pred nami pola i bregi su,
hižice bele,
i grane, vu cvetu belemu
kaj su precvele.

Potoki i Sava srebrna,
cirkvice male,
ze vsih stran lepote, kaj su se
pri nas zestale.

*) Tepec, brieg nad Samoborom

NA STAREM GRADU

Kaj se kamejne črno navek
tak ruši med tvojim zidinami,
ti nemi svedok iz davnih vremen,
svedok našim vnogim starinami?

I kaj se to sove pri tebi
po kmičnih noćih shajaju;
je l ti to one nazvešćaju,
da ti se vure zdohajaju?

NOĆ VU STAREM GRADU

V pol noći vu Staremu gradu,
veliju, da zmir nekaj tuče,
i kak da negdo nutri zdihava
il veter da hudi huče.

Je l su to duše gospodarov,
grehe oplakat bi šteli?
Negda su bili jaki i moćni
i purgare stare su gneli — —.

Ili to Dora, rožica lepa,
tam išče svojega Pavla,
i kad ga ne najde, tužno zdihava
i s plačom se v Gradu vjavla?

ŽELVA *)

Želva je pod Starem gradom
i mehen ju stari skriva,
ona kak da pogledava,
kaj se v Gradu gore zbiva.

Kak da vuha si napinja
i odpira širum oči.
Ali z Grada niš ni čuti,
niš ni videt v temnoj noći.

*) Pećina pod Starim gradom, koja je po svom obliku nalik na kornjaču.

PRI SANOBORSKIH HISIH

Naši su hisi tak žalostni bili,
kad sneg se je v zimi na jnih nalegel
il ih je v letu sparina pritisla, —
a denes — ves mir je od nih odbegel!

Brajne je došlo i grojzdje je zrelo,
vsaka je hiža berača dobila,
stara je preša dremala v hisu,
sad i ona se je znova zbudila.

Dobro je brajne, ni muka zabadov,
briga za obdel nas vre ne bantuje,
Veselo starček si puca z pištole,
z trsja popevka se vesela čuje.

JESEN V NAŠEM KRAJU

Vu kesnu jesen. Življenje
polehko sad od nas odhaja,
a vetri listje žuto
ze vsakega nosiju kraja.

Pri Staremu gradu je megla
tam leno se spušća i vleče,
i Gradna nam kalna prihaja,
žalostno i ona tak teče.

Na bregu pak jednem, gde vidiš
i križe i kamene bele,
tam skoro budeju, skoro
svećice male gorele . . . .

SAMOBORSKI BETLEHEMARI

Dečeci mali po hižah ideju,
ze sebum drveni Betlehem nosiju,
božićne popevke starinske popevaju,
ponizno dare ze škreblicum prosiju.

Al kad započmeju: »Pastiri, stan' te se!« *)
još već od veselja vse oči sevaju,
domari pri stolu taki se staneju,
z dečeci složno popevku popevaju.

*) Drevna i omiljela samoborska božićna pjesma.

BOŽIKOVINA

Božićni svetki. Vsa šuma je
vu belem cvetu — vu snegu,
al kaj se nam črleni to tam
na našem humku i bregu.

Božikovina! Ona ne spi,
zelena v snegu se vtapa
i kak da z drv črlena zmir krv
po belem tepihu kapa.

NAPOMENE

GAJ. Zimi god. 1833. provezao se Ljudevit Gaj jedne večeri u Samobor k svome prijatelju Ferdi Livadiću. Začaran ljepotom okoline osvietljene mjesečinom uzkliknu on u zanosu: »Još Hrvatska nij' propala, dok mi živimo«! Dizala ga nada, da će tadanji rodoljubi moći trgnuti narod od sna. Odlučio je spjevati pjesmu, koja će počinjati gornjim riečima. Tada začuje izdaleka glasbu seljačkih muzikaša. Ritam te glasbe poklapao se posvema s mjerilom pjesme »Još Hrvatska . . .« i Gaj je izpjevao još u saonicama prvu kiticu. Prispjevši u Samobor zatraži brzo od Livadića pero i papir, da zabilježi pjesmu. I dok je pri stolu tiho pjevuckao napjev, Livadić sjede glasoviru i u tinji se čas stvori pjesma i glasba. Livadić je napisao još iste noći kajde. Svi u Livadićevu dvorcu sakupljeni prijatelji pjevali su novu hrvatsku budnicu tako, da su probudili čitavo susjedstvo. (Kuhač, Ilirski glasbenici, Zagreb, 1893. Izdanje »Matice Hrvatske«.).

LIVADIĆ FERDO, znameniti hrvatski glasbotvorac. Napisao je veliki broj uspjelih glasbotvorina: pjesama, koračnica, plesova, zborova, koncertnih, crkvenih i salonskih komada. Rodio se u Celju 30. svibnja 1798., a umro u Samoboru, gdje je proboravio svoj čitav viek, 5. siečnja 1878. Pročelje trgovištne zgrade urešeno je njegovom plaketom, koju je izradio prof. Rudolf Valdec. Ulica, u kojoj je dvorac Livadićev, nosi ime slavnog skladatelja.

VRAZ. »Djulabije« pjesnika Stanka Vraza imaju svoj izvor u Samoboru, gdje se je pjesnik zaljubio u Juliju (Ljubicu), kćerku samoborskog trgovca Antuna Cantily-a, i posvetio joj ove pjesme. Ljubica se udala za trgovca Edvarda Englera i umrie mlada 22. svibnja 1842. Pokopana je uz samoborsku župnu crkvu, gdje joj Samobor podiže spomenik godine 1910., o stotoj godišnjici rođenja Stanka Vraza. Spomenik je izradio Samoborac Ferdo Ivan-

šćak. Na spomeniku uz lik Ljubičin nalaze se ovi stihovi iz »Djulabija«:

Lice, oči, usta,
tri rieči malene,
al se od njih rodiše
pjesni nebrojene.

PERKOVAC IVAN, hrvatski publicista i pisac, kao prijatelj pjesnika Aleksandra Šuljočka dolazio je češće u Samobor. Za načelnikovanja Ljudevita Šmidhena izabran je počastnim građaninom Samobora. Bolestan, težko sušićav, sklonio se u Samobor, u kuću porodice Reizer, koja ga je njegovala do smrti. Umro je 16. travnja 1871. Spomenik na samoborskom groblju, remek-djelo kipara Ivana Rendića, podignut mu je 30. rujna 1875. Tom je prilikom govorio August Šenoa.

A. G. MATOŠ vrativši se u domovinu boravio je dugo vremena u Samoboru, kod svoga školskog druga dra. Mije Juratovića, obć. liečnika. Potonji ga je pozvao u kuću, kako bi se Matoš mogao u Samoboru lakše oporaviti. — Matoš je ovdje marljivo radio na književnom polju. Našao je u Samoboru velik broj prijatelja i znanaca. Znanci su ga pohađali i iz Zagreba, među prvima hrvatski književnici Ljubo Wiesner i dr. Karlo Häusler.

JOSIP MILAKOVIĆ, hrvatski pjesnik, rodio se u Samoboru 1. kolovoza 1861. Vrlo plodan pisac. Osim nebrojenih pjesama napisao je više studija, sakupljao narodno blago i surađivao u književnim listovima. Do najjačega je izražaja došao njegov rad na polju omladinske i dječje knjige, jer se umio približiti dječjoj psihi kao malo tko. Umro je u Samoboru 4. kolovoza 1921., tri dana nakon navršene 60. godine.

JOSIP HEROVIĆ, vrstan hrvatski učitelj i pedagog. Službovao je u Samoboru pune 54. godine. Od samoborskih mladića složio je god. 1807. »malu harmoniju« i tako osnovao samoborsku glasbu, koju je poslije upodpunio i povećao. — Đuro Deželić tvrdi, da je njegovo glasbeno družtvo djece bilo prvo u građanskoj Hrvatskoj. Napisao je po Felbingeru metodiku za škole pod naslovom: »Methodus Josephi Michaelis Herović . . . Anno 1797.« Ovaj se rukopis čuva u Hrvatskom učiteljskom muzeju. — Herović se rodio u Zagrebu 20. listopada 1780., a umro je u Samoboru 11. lipnja 1871. Njegovi su mu učenici podigli na grobu čedan spomenik.

ANINDOL je uredio vrlo zaslužni samoborski načelnik Ljudevit Šmidhen (1822.—1898.). Imao je napredne poglede i Samobor mu ima mnogo zahvaliti za uređenje mjesta. Zbog njegovih zasluga jedna je samoborska ulica prozvana njegovim imenom, a na trgovištnoj zgradi postavljena je njegova plaketa, koju je izradio kipar Rudolf Valdec.

DR. MILAN BIŠĆAN, kotarski liečnik, bio je obće poštovan i omiljeli građanin u Samoboru. Plemenit čovjek, koji je spremno prilagao u dobrotvorne i rodoljubne svrhe. Darivao je crkve i svagda je obilno pomagao sirotinju. Umro je u svom rodnom mjestu Samoboru 2. kolovoza 1909. godine.

FRANJO REIZER (1840.—1918.). Zastupnik trgovištne občine punih 59 godina, počastni građanin i zaslužni trgovištni načelnik. U hrvatski sabor bio je 5 puta biran. Jedan od osnivača »Jeke«, kojoj je predsjedao 15 godina. Izgradio je sa seljacima Stražnički put, 1 km u kamenu, koji občinu nije ništa stajao. Na njegovu dobru Mirnovcu održan je poznati narodni sastanak godine 1870.

JOSIP VANJEK. Gdje je na polju glasbenoga rada u Samoboru prestao Josip Herović, tu je nastavio Josip Vanjek. Njegovim radom i nastojanjem osnovano je hrvatsko pjevačko družtvo »Jeka«, koje je on poučavao dugi niz godina. — Kapelnik samoborske glasbe. Učitelj i ravnatelj samoborske pučke škole. Rodio se u Polenšćaku, kao učitelj služio najprije u Varaždinskim Toplicama. Umirovljen umro je u Samoboru 10. svibnja 1905.

»Z NAŠEGA KORUŠA«. Stjepan Kraljević, maran učitelj i organista župne crkve. Potonju je službu orguljaša obavljao punih 40. godina. Povučen i skroman, u svojoj je službi bio do skrajnosti savjestan i požrtvovan. Umro je u Samoboru, u svom rodnom mjestu, 12. studenoga 1928. godine. Njegovi su mu bivši učenici u znak zahvalnosti podigli spomenik na grobu.

»SANOBORCI V TUJIH KRAJIH«. Samoborski sinovi, koji su se otisli u dalek sviet, nisu nikada zaboravili svoga rodnog kraja. U Chicagu su godine 1919. osnovali klub pod imenom »Hrvatski prosvjetni klub Samobor«. Njemu je uz ostalo i ta svrha, da pomaže samoborsku sirotinju. Tomu je on uviek sdušno udovoljavao. Za siromašnu djecu samoborske škole mnogo je učinio.

»NAŠ PRVI KORZO«. Joso Kompare, po zanimanju knjigoveža, uveo je u Samoboru prvi pokladni korzo godine 1860. Od tada ga je priređivao svake godine, dok nije najzad proslavio 25-godišnjicu svojih korza. Njegove pokladne šale bile su redovito duhovito zamišljene. Njegovo je ime bilo tako popularno, da je jednom, za Austro-Ugarske, dobio neko pismo od znanca iz Amerike, čija je adresa ukratko glasila: »Joso Kompare — Živila Hrvatska !«

»IZ STARIH VREMEN«. Dok još nije bilo samoborske željeznice ni autobusa, podržavao je prometnu vezu između Samobora i Zagreba samoborski građanin Jura Bedenko sa svojim »omnibusom«. Taj nadaleko poznati omnibus nije doduše svaki dan vozio, ali dvaput u tjednu stajao je on na samoborskom trgu čekajući »pašušere«. Bedenko je bio i »spediter« vozeći u Zagreb i obratno razne omote.

»POLEPŠAVAJNE SANOBORA«. Ivan vitez Wagner bio je prvi predsjednik »Družtva za poljepšavanje Samobora«. Bio je za Austrije ministar domobranstva i podmaršal, a rodio se u Klokoču u području slunjske krajiške pukovnije 29. travnja 1816. Od 1879. živio je u Samoboru u mirovini, gdje je bio i predsjednik »Hrvatske čitaonice«. 28. listopada 1894. snašla ga je ovdje i smrt.

SVETI MIHAL. Najstarija kapela u Samoboru. Vjerojatno potječe iz XV. vieka, u gotičkom slogu poslije barokizirana.

»NOĆ VU STAREM GRADU«. »Ili to Dora, rožica lepa, tam išče svojega Pavla» odnosi se na Doru Krupićevu i Pavla Gregorijanca iz »Zlatarova zlata« od Augusta Šenoe.

BOŽIKOVINA (Ilex aquifolium). Raste u samoborskom gorju. Mjesto bora stavljaju je mnogi o Božiću u svoje kuće. Odlikuje se zimzelenim bodljikavim lišćem i crvenim bobicama.

SADRŽAJ